

LIETUVOS RESPUBLIKOS VALSTYBĖS KONTROLIERIAUS PAVADUOTOJAS

SPRENDIMAS DĖL TEISĖS AKTŲ PAŽEIDIMŲ LIETUVOS RESPUBLIKOS ŠVIETIMO IR MOKSLO MINISTERIJOJE

2007 m. birželio 13 d. Nr. SP-2

Vilnius

Išnagrinėjęs Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministerijos 2006 metų valstybinio audito 2007 m. gegužės 31 d. ataskaitą Nr. FA-1050-8P-44, nustatau:

1. Ministerija, nesivadovaudama Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatymo (1990-07-30 Nr. I-430, 2003-12-23 Nr. IX-1946 redakcija) 5 straipsnio 1 dalies 1 punkto ir Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2001-05-14 nutarimu Nr. 543 (2004-06-15 Nr. 751 redakcija) patvirtintų Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų sudarymo ir vykdymo taisyklių 47 punkto reikalavimais, programai „Švietimo kokybės vadyba“ patvirtintų 258 541,97 Lt asignavimų panaudojo ne pagal paskirtį, t. y. ministerijos ir ministerijai pavaldžių įstaigų vykdomų projektų išlaidoms, įgyvendinančių institucijų Centrinės projektų valdymo agentūros ir Paramos fondo Europos socialinio fondo agentūros pripažintoms netinkamomis finansuoti Europos Sąjungos struktūrinių fondų ir bendrojo finansavimo lėšomis, kompensuoti, iš jų 95 264,66 Lt pagal ekonominės klasifikacijos išlaidų straipsnį „Darbo užmokestis ir socialinis draudimas“ (ministerijos vykdomų projektų) ir 163 277,31 Lt pagal išlaidų straipsnį „Kitos paslaugos“ (ministerijai pavaldžių įstaigų vykdomų projektų).

2. Ministerija pagal lėšų naudojimo sutartis skirdama biudžeto lėšas programoms vykdyti nepavaldžioms biudžetinėms įstaigoms ir kitiems subjektams, suvestinėje atitinkamų programų Biudžeto išlaidų sąmatos įvykdymo 2006 m. gruodžio 31 d. ataskaitoje (forma Nr. 2) šias lėšas nurodė ne pagal išlaidų straipsnį „Asignavimų valdytojo pervedamos lėšos nepavaldžioms biudžetinėms įstaigoms ir kitiems subjektams pavedimams vykdyti“, o pagal detalius išlaidų straipsnius, nurodytus programų sąmatose. Taigi ministerija nesivadovavo finansų ministro 2003-07-03 įsakymu Nr. 1K-184 (2005-09-29 Nr. 1K-280 redakcija) patvirtintos Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių biudžetų pajamų ir išlaidų klasifikacijos nuostatomis.

3. Švietimo ir mokslo ministerijos Švietimo aprūpinimo centras, nesivadovaudamas Lietuvos Respublikos buhalterinės apskaitos įstatymo (2001-11-06 Nr. IX-574) 6 straipsnio 2 dalies ir finansų ministro 2001-03-16 įsakymu Nr. 70 (2005-12-30 Nr. 1K-405 redakcija) patvirtintų Biudžetinių įstaigų buhalterinės apskaitos taisyklių 32 punkto reikalavimais, 2004–2006 m. vykdydamas Švietimo plėtotės centro pastato, esančio M. Katkaus g. 44, Vilniuje, rekonstrukcijos darbų užsakovo funkcijas, apskaitos registruose neįregistravo rekonstrukcijos darbų techninio projekto parengimo, projekto ekspertizės atlikimo, rangovo – UAB „Nemenčinės statyba“ – pagal tarpinius atliktų darbų perdavimo-priėmimo aktus perduotų rekonstrukcijos darbų bei šių darbų techninės priežiūros darbų vertės, iš viso už 2952,9 tūkst. Lt. Centro direktorius T. Salys 2006 m. birželio 30 d. patvirtino atliktų rekonstrukcijos darbų perdavimo-priėmimo aktą, kuriame buvo konstatuota, kad 2006 m. birželio 30 d. statybos remonto darbai pastate atlikti, patalpos darbui tinkamos, tačiau atliktų darbų dokumentų Švietimo plėtotės centrui nustatyta tvarka neperdavė, todėl 2006 m. gruodžio 31 d. apskaitos duomenimis šio pastato įsigijimo vertė nepadidinta.

4. Švietimo ir mokslo ministerijos Švietimo aprūpinimo centras Išlaidų sąmatų vykdymo 2006-12-31 balanse apskaitė patikėjimo teise valdomo ilgalaikio materialiojo turto – mokymo priemonių – iš viso už 6 235,4 tūkst. Lt (įsigyto centralizuotu būdu), kuris faktiškai nebuvo inventorizuotas, nesivadovaudamas Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1999-06-03 nutarimu Nr. 719 patvirtintų Inventorizacijos taisyklių 4 punktu, kad biudžetinės įstaigos privalo inventorizuoti ilgalaikį materialųjį ir nematerialųjį turtą ir kitą turtą ne rečiau kaip kartą per metus. Šis turtas pagal su savivaldybėmis sudarytas pasaulgos sutartis perduotas laikinai saugoti tam tikroms savivaldybėms (faktiškai turtą tiekėjai perdavė savivaldybių įstaigoms), nors Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymas (1998-05-12 Nr. VIII-729, 2002-05-23 Nr. IX-900 redakcija) tokio valstybės turto disponavimo būdo kaip pasauga nenumato.

5. Ministerijai pavaldžios įstaigos (Anykščių technologijos mokykla, Zarasų žemės ūkio mokykla, Lietuvos moksleivių kūno kultūros ir sporto centras, Marijampolės profesinio rengimo centras), nesivadovaudamos Biudžetinių įstaigų buhalterinės apskaitos taisyklių 317 punktu, apskaitos registruose neapskaitė arba neteisingai apskaitė ir Išlaidų sąmatų vykdymo 2006-12-31 balansų užbalansinėje 001 sąskaitoje „Išsinuomotas turtas“ nenurodė arba neteisingai nurodė iš kitų įstaigų pagal panaudos sutartis gauto turto (bendras neatitikimas už 56,4 tūkst. Lt).

6. Vilniaus technologijų, verslo ir žemės ūkio mokykla iki 2007 metų neteisingai skaičiavo nusidėvėjimą, t. y. mėnesio nusidėvėjimo procentą taikė ne nuo įsigijimo savikainos, o nuo sumos, likusios iš turto įsigijimo savikainos atėmus mokyklos nustatytą likvidacinę vertę (10 proc.), taip nesivadovaudama Biudžetinių įstaigų buhalterinės apskaitos taisyklių 44 p. nuostatomis.

7. Švenčionių profesinio rengimo centras ir Vilkijos žemės ūkio mokykla likvidavo nurašytą ilgalaikį materialųjį turtą, nesivadovaudami Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2001-10-19 nutarimu Nr. 1250 patvirtintos Pripažinto nereikalingu arba netinkamu (negalimu) naudoti valstybės ir savivaldybių turto nurašymo, išardymo ir likvidavimo tvarkos nuostatomis. Už turto išardymo ir likvidavimo darbus šios įstaigos atsiskaitė likusiomis statybinėmis medžiagomis, nors toks atsiskaitymo būdas teisės aktuose nenustatytas.

8. Marijampolės profesinio rengimo centras, nesivadovaudamas Biudžetinių įstaigų buhalterinės apskaitos taisyklių 32 punktu, nebaigtos statybos poilsio namelio Pakalnių k., Vilkaviškio r. atliktų statybos darbų 16,4 tūkst. Lt vertės, apskaitytos 200 sąskaitoje „Biudžeto lėšos“, neperkėlė į 019 sąskaitą „Nebaigta statyba ir ilgalaikio turto kūrimas“.

9. Vabalninko žemės ūkio mokykla ir Kaišiadorių žemės ūkio mokykla, įsigydamos ilgalaikį turtą, ne visais atvejais vadovavosi Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymu.

10. Vilniaus statybos ir dizaino kolegija, nesivadovaudama Lietuvos Respublikos biudžetinių įstaigų įstatymo (1995-12-05 Nr. I-1113) 8 straipsnio nuostatomis, kurios nustato, kad iš asignavimų valdytojų gautus biudžeto asignavimus įstaigos naudoja racionaliai ir taupiai ir tik pagal asignavimų valdytojų patvirtintas išlaidų sąmatas, 400,0 tūkst. Lt lėšas, ministerijos skirtas pagal papildomai patvirtintą programos „Vaikų ir jaunimo ugdymosi užtikrinimas“ sąmatą ilgalaikio materialiojo turto einamajam remontui, panaudojo ne patalpų einamajam remontui, o investiciniam projektui – kolegijos bendrabočio pastato, esančio Statybininkų g. 3, Vilniuje, kapitaliniam remontui.

11. Ministerijai pavaldžios įstaigos dalies pajamų – 255,7 tūkst. Lt (Marijampolės profesinio rengimo centras, Švenčionių profesinio rengimo centras, Elektrėnų profesinio rengimo centras, Vilkijos žemės ūkio mokykla, Vilniaus technologijų, verslo ir žemės ūkio mokykla, Simno žemės ūkio mokykla), nepervedė į valstybės biudžetą ir šias gautas pajamas naudojo be patvirtintų sąmatų, nesivadovaudamos Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2001-05-14 nutarimu Nr. 543 (2004-06-15 nutarimo Nr. 751 redakcija) patvirtintų Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų sudarymo ir vykdymo taisyklių 22, 23, 29 punktų reikalavimais.

12. Ministerijai pavaldžios įstaigos buhalterinę apskaitą tvarkė nesivadovaudamos Biudžetinių įstaigų buhalterinės apskaitos taisyklių nuostatomis. Nesivadovaudami Taisyklių 308 p. – Vilniaus technologijų, verslo ir žemės ūkio mokykla, Vilkijos žemės ūkio mokykla neteisingai registravo pajamas už maitinimo paslaugas, 99 p. – Lietuvos suaugusiųjų švietimo ir informavimo centras neapskaitė trumpalaikio materialiojo turto, 135, 211, 214 p. – Zarasų žemės ūkio mokykla, Marijampolės profesinio rengimo centras, Balbieriškio žemės ūkio mokykla, Simno žemės ūkio mokykla, Vilniaus technologijų, verslo ir žemės ūkio mokykla, Vilkijos žemės ūkio mokykla,

Švenčionių profesinio rengimo centras neteisingai tvarkė kompensuotų nuompinigių apskaitą, 141-145 p. – Anykščių technologijos mokykla, Marijampolės profesinio rengimo centras, Balbieriškio žemės ūkio mokykla neteisingai apskaitė kitas lėšas, 165-168 p. – Anykščių technologijos mokykla neapskaitė finansinio turto, 267 p. – Zarasų žemės ūkio mokykla, Vilkijos žemės ūkio mokykla, Švenčionių profesinio rengimo centras, Vabalninko žemės ūkio mokykla, Simno žemės ūkio mokykla, Tarptautinių mokslo ir technologijų plėtros programų agentūra, Švietimo informacinių technologijų centras neteisingai nurodė nenurašytą faktinių išlaidų likutį ataskaitinių metų pabaigoje, 295 p. – Vilniaus technologijų, verslo ir žemės ūkio mokykla, Zarasų žemės ūkio mokykla, Simno žemės ūkio mokykla, Tarptautinių mokslo ir technologijų plėtros programų agentūra, Kauno Juozo Naujalio muzikos gimnazija neteisingai pateikė finansavimo likučius ataskaitinio laikotarpio pabaigoje.

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatymo (1990-07-30 Nr. I-430, 2003-12-23 Nr. IX-1946 redakcija) 7 straipsnio 1, 3 punktų nuostatomis, biudžeto asignavimų valdytojai ir jiems pavaldžių biudžetinių įstaigų ir kitų subjektų vadovai įstatymų nustatyta tvarka atsako už programų vykdymą, už paskirtų asignavimų efektyvų, atitinkantį programoje nustatytus tikslus ir rezultatyvų naudojimą, buhalterinės apskaitos organizavimą ir finansinės atskaitomybės rengimą bei pateikimą pagal įstatymų ir kitų teisės aktų reikalavimus.

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos buhalterinės apskaitos įstatymo (2001-11-06 Nr. IX-574) 21 straipsnio 1 dalimi, už apskaitos organizavimą pagal šio įstatymo reikalavimus atsako ūkio subjekto vadovas.

Vadovaujantis finansų ministro 2005-05-25 įsakymu Nr. 1K-170 patvirtintų Biudžetinių įstaigų buhalterinės apskaitos organizavimo taisyklių 20 p., vyriausiasis buhalteris atsako už visų tinkamai įformintų ir apskaitos dokumentais pagrįstų ūkinių įvykių ir ūkinių operacijų įtraukimą į apskaitą, buhalterinių įrašų atitiktį ūkinių įvykių ar ūkinių operacijų turiniui, apskaitos informacijos patikimumą, ūkinių operacijų teisėtumo, lėšų naudojimo teisės aktų nustatyta tvarka bei tinkamo apskaitos dokumentų įforminimo kontrolę ir išankstinę finansų kontrolę.

Vadovaudamasis Valstybės kontrolės įstatymo 17 straipsnio 2 dalimi ir 18 straipsnio dalies 1 ir 3 punktais,

n u s p r e n d ž i u:

1. Įpareigoti švietimo ir mokslo ministrę Romą Žakaitienę pašalinti sprendime nurodytus teisės aktų pažeidimus.

2. Įpareigoti švietimo ir mokslo ministrę Romą Žakaitienę įstatymų nustatyta tvarka pažeidimus padariusius asmenis traukti tarnybos (drausminėn) atsakomybėn.

3. Nustatyti Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministerijai 60 kalendorinių dienų terminą informuoti Valstybės kontrolę apie įpareigojimų vykdymą.

Vadovaujantis Valstybės kontrolės įstatymo 19 straipsniu, sprendimas per 20 kalendorinių dienų nuo sprendimo gavimo dienos Administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka gali būti skundžiamas teismui.

Sprendimas siunčiamas Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministerijai.

Valstybės kontrolieriaus pavaduotojas

Tomas Mackevičius